

2017

XXXI
Certamen
Literari

Pentagrames

XALOC

2017

Els pentagrames, a més de ser un dels elements més representatius del sistema de notació musical, han estat la base en què s'han bastit innumbrables obres musicals que han definit l'imaginari col·lectiu de la humanitat. Tradició atàvica, nexa d'unió de generacions, cultures i sensibilitats, la música, l'art més evocador i suggeridor de tots, té la capacitat d'universalitzar les emocions i assadollar els esperits més receptius. Per aquests motius, i sota el títol de Pentagrames, el certamen literari d'enguany ha permès als alumnes de 4t d'ESO i batxillerat dedicar les seves composicions poètiques a l'art musical.

Abans de perdre el seu embolcall melòdic, la poesia i la música eren una única entitat, una associació que, al llarg del temps i després de segles d'evolució, van esdevenir dues arts independents, però complementàries. Els poemes que trobareu en les següents pàgines són un emotiu recordatori d'aquest maridatge esmentat adés. En els versos que llegireu, reverbera l'eco de llunyanes melodies, sentides cançons, harmonies envoltants i la veu d'instruments que commouen la nostra sensibilitat.

L'escriptor francès Victor Hugo va dir que "la música expressa allò que no es pot dir amb paraules però no pot romandre en silenci". Si és així, endinseu-vos en aquestes pàgines que us acullen i deixeu que els versos dels nostres joves poetes, música convertida en lírica, trenquin el silenci.

Cartell guanyador del XXXI Certamen Literari
Albert Lorda Cruz

*Poesia
Catalana*

à

La guitarra

Passa pàgina i llegeix les notes,
imagina't la melodia que supera
la clau de sol, posa les mans sobre
l'instrument i...

Escolta el so de les cordes vibrants,
sent el tacte de les sis relliscant
sobre els teus dits.

Percep com la boca augmenta la
dolçor del so amarg de l'instrument.
Torna a passar pàgina i fixa't
en el contrast de les línies negres
amb el fons blanc del full pur.

Daniel Pardo Tàpia
4t ESO
Primer Premi

Solitud

Sento una melodia respirada,
però no la puc escoltar.
Sota les estrelles inabastables,
corro entre les infinites branques
de la selva pluvial.

Cada cop m'aproximo més,
com la vida a la mort,
i sóc més a prop d'un vetust violinista,
que amb la seva profunda melodia,
descriu la solitud d'un port.

Cançons mancades d'amor
de personalitat i sensibilitat,
sons febles marginats, poemes enderrocats
que s'escruien sobre la teva eskena
plena de cicatrius.

Pautes escrites sense cap esma,
creades per un estil provocatiu,
estil que cau i s'aixeca
com les onades que surten i entren.
Et puc sentir en els ulls de la gent,
com Beethoven ho feia, indiferentment.

Aquella mà forta i sensible,
honest i esverada,
acompanyada d'una ment culta,
acostumada a patir
les coses inesperades,
coses amargues i dolces.

Situacions insòlites,
pautes fetes per ànimes
que calquen dolors i alegries
d'aquesta trista vida.

Dídac Daniel Villarroya Clarasó
4t ESO
Segon Premi

La cançó: art o amor?

Aquelles dues notes que hi ha posades
al bell mig del pentagrama,
qui es el déu que les haurà tocaades?
Tant fa, jo anhelant les esperava.

Aquelles dues notes que m'arribaren al cor,
per qui foren escrites, per l'art o l'amor?
Una bella cançó, finalment, va ser composta
i jo, relaxat, me l'escoltava.

Apol·lo i Afrodita, tots dos jugant a l'uníson,
sumant rimes i records
i restant crítiques i malsons,
a la vegada, jo me'ls mirava.

Tot l'any esperant i, per fi,
la més bella cançó ha estat acabada.
Al matí, tothom en silenci l'esperava
i, a la nit, tothom cantant-la estava.

Jordi Francàs Ferrer
4t ESO
Tercer Premi

No moro, entro a la vida

"No moro, entro a la vida..."

Teresita de Liseux

Si pogués tocar com un virtuós
aquell rèquiem que vaig escoltar i que no va sonar!
Si pogués tornar a aquell moment del dia de la teva mort
en què la teva veu apagada es va fer música eterna!
Si pogués recordar i tocar aquest rèquiem que vaig escoltar en mi,
tan bell i perenne de vida i d'alegria,
que, fins i tot, dubto, si tal vegada, no em vaig quedar adormit
i si realment només vaig somiar mentides!

Si pogués posar en el pentagrama
les notes del plor de la sala
que misteriosament es van convertir en dolça melodia,
la dels teus passos ja interromputs!
Si pogués tornar a sentir aquesta harmonia
que dins de mi va sonar,
i que es dilatava plena de sentit,
com si des de sempre fos per mi reconeguda!

Si pogués tornar a escoltar,
com llavors vaig escoltar, el teu cor parat,
com si encara bategués i com si fos una altra vegada ritme
d'aquella cançó de bressol que em cantaves,
i, que en el fons de la meva infància, havia quedat oblidada!

Si pogués recordar els contrapunts alegres
de la sala trista, que em desmentien la teva mort
com si fos falsa!

Si pogués recordar-me del cor
que sonava des de la teva boca ja callada
i xiuxiuejava anunciant les paraules de Teresita,
la teva santa favorita!,
convertides en constel·lació de notes immortals:
que no moro, que entro en la vida!

Si pogués tornar a sentir aquest rèquiem
i com llavors sentir-lo
i com llavors creure-me'l...

Adrià Rodríguez Moreso
1r Batxillerat
Primer Premi

La música

La música és un art,
un sentiment, una emoció
que, amb la necessitat d'ésser expressat,
és transformat en so.

La música és un vincle,
una porta oberta a l'interior d'algú,
un pont entre individus,
una afecció en comú.

La música és un ritme,
un pentagrama vitalici
que, acompanyant el bateig del cor,
trenca l'harmonia del silenci.

Miquel Sáez Martín
1r Batxillerat
Segon Premi

La música, l'art més discreta

La música, dona de totes les arts.
Amb el seu pentagrama, fa miracles.
Les seves notes són narracions
de la vida del seu compositor.

Les cordes d'un violí
són les històries no contades
de les persones que tenen por de parlar
mitjançant les paraules.

Les tecles d'un piano
són els sentiments existents
de les persones que tenen por d'existir
en un món diferent a ells.

La música és el llenguatge
de les emocions, de la vida;
és el riu del nostre llac,
el sol del nostre planeta.

Sense ella, estaríem limitats a les paraules
i no podríem explicar l'inexplicable.
La música no té límits, banderes o fronteres;
és lliure com l'aire per on es mou.

La música és l'aliment del sentiments:
balla, juga, corre per qualsevol lloc,
com un nen petit per la seva habitació.

Té moltes formes,
és familiar, íntima, alegre, trista;
la nit i el dia al mateix temps
i no té partitura que la defineixi.

Pot viatjar pel temps, per generacions;
no té límits, és abstracte com un pensament,
però perdurable com l'amor.
Així és la música,
un món intangible, però el cor de la vida.

Alejandro Soriano Redondo
1r Batxillerat
Tercer Premi

Èxit de paper

Línies negres que llisquen fins a l'infinit
fan de llit a símbols combinats, sense sentit;
parlen i riuen, mussiten i criden,
silencis que ens trenquen
entre l'aire i el fred de la nit.

Músics de carrer, sense fonaments,
abracen, al seu voltant, molta gent;
gaudeixen i viuen, senten i ploren
deixant volar les notes
mentre vibren en un sol batec.

Tremolors, que interpreten sentiments dels autors,
veuen la llum, les més fosques pors;
muses i assaigs, vivències i errades
busquen els èxits que insisteixen
a passar de llarg, a grans passes.

Esperances infinites abandonades en un paper
expliquen la lluita per arribar a ser
claus i notes, sols i roses
escampades entre línies infinites,
donant sentit a les seves vides.

Adrià Sánchez Gel
2n Batxillerat
Primer Premi

Només he trucat per dir-te que t'estimo

Ens prometien una escala al cel,
però, a l'autopista de l'infern,
vam acabar vuit anys després,
parant a l'Hotel Califòrnia.

Delilah, no va ser ahir,
que amb fines llàgrimes al cel,
deies un sempre t'estimaré
tant dolç com l'home de sucre?

I tu, que ets la reina del ball,
que no et trec els ulls del damunt,
podrà sonar quelcom estúpid,
però ets la rosa del meu cor.

I si cau pluja de porpra
o no trobem el raig del sol,
sempre trobarem respostes
que gràcils bufen en el vent.

I, com deia el gran d' Stone Town,
que no puc viure sense tu.
No em facis parar ara,
que el xou ha de continuar.

Albert Lorda Cruz
2n Batxillerat
Segon Premi

Pentagrama de la màgia

Pentagrama de l'harmonia perpètua,
la fantasia que només en tu regna;
tu, que no pertanys a aquest món,
digues-me, què se sent vivint
en una altra galàxia?

Cada nota, cada sensació,
és per a mi la millor
medicina en la meva malaltia,
com una vacuna d'energia.

Quan ja no pertanyi a aquest món,
en les teves notes ballaré
i a un altre món viatjaré,
i amb la teva harmonia em fusionaré.

Acompanya'm, vine amb mi!
Que sense tu, moure'm jo no puc,
que aquesta existència és molt aspra,
però, en tu, la meva ànima de diamant pot ser.

Necessari no és
que et digui que, quan m'allibero,
només en tu penso i
a tu sempre acudeixo.

La meva ànima acaricies
amb les teves notes (quines delícies!)
m'aixeques i em dius:
"això no és prou real..."

Tu! Pentagrama harmònic, perpetu,
perfecte, fill de la música, daurat, platejat, preciós,
diví;
alegre i trist, fosc i clar, dolç i amarg; permet-me,
si et plau, amb la teva bellesa ser.

Wilbert Roberto Esquivel Valencia
2n Batxillerat
Tercer Premi

*Poesía
Castellana*

á

Notas del alma

Son cantos de sirenas invisibles,
melodías que acarician los mares,
que al entrar en las aguas bipolares
se vuelven inciertas e impredecibles.

Son silencios intensos y sensibles
que suenan a pesar de los pesares,
nos transportan a soñados lugares,
lugares irreales e imposibles .

Late la música, palpita el alma;
abre mi pecho, mi corazón baila,
enciende llamas un día apagadas.

Notas que bailan en un pentagrama,
unas veces suaves y otras crispadas,
sin ellas me entrego a la oscura dama.

David Villar Serrano
4t ESO
Primer Premi

La lozana de pardos ojos

Un bufete y un sitial una lámina custodian,
ofrece, cuya albura, un excelso pentagrama.
El ente, en el sitial, la albura atiborra.
Pese al recelo de su ser, él no desiste.

¿Qué tiene en la psique y la crisma dicho humano?
¿Un acorde, una nota, un ritmo? ¿o solo a alguien?
Él se dice: “Cabeza en albura, alma robada”.
Su mente en la pauta, su corazón tomado.

Ansia por acabar y anhelo por decorar:
Fenecer quiere él susodicho pentagrama,
y a la vez ornamentar la pauta con su letra,
a fulgurante alma la misma profiriendo:

“Alcanzó y hendió una saeta mi corazón,
por aquella lozana, la misma despedida.
De clara castaña madeja y de alba tez,
y de pardos ojos, una refulgente dama.

De menuda estatura y de lustrosa alma,
de ilustre intelecto y de profunda mirada.
Una singular moza entre una inmensa turba.
Y un simple varón entre una masa opulenta.”

Pulida la letra y trabajados los acordes,
rellena la canción y ocupado el pentagrama,
el ente satisfecho y su alma en reposo,
sentimientos expresados y hombre enamorado.

Josep Maria Roura Jaureguizar
4t ESO
Segon Premi

Música

En el ambiente un sonido,
una breve agitación,
un compás sin dilación
en el aire suspendido.
Tan solo un leve rumor,
una armonía esparcida
sentimiento sin salida
que encuentra su traductor,
como la luz que evadida
por el espacio infinito
lleva en su código inscrito
forma, color y medida.
La multitud embestida
por el susurro estridente
del pensamiento candente,
de la razón asistida,
la cadencia recurrente
de recuerdos evocados,
quizás ayer olvidados
que vuelven a ser presente.
Dolor y llanto de un pueblo,
alegría de un amante,
la melodía constante
del color en el retablo.
Música, en fin, donde quiera
que pensativo no admita
que con la quietud compita
una evasión pasajera.

David Baeza Barbadillo
4t ESO
Tercer Premi

Pentagrama

Cinco negras vías son paralelas
en blanco campo de papel manchado.
Un viejo dibujo en hoja estampado
como un barco iza sus negras velas.
Sol sube en horizonte de parcelas:
es la clave del sonido atrapado.
Aleatorios puntos que se han plasmado
hacen del lienzo carne en varicela.
Es única y distinta en cada mente.
En láminas se encuentra encarcelada,
está y no está. Viva pero ausente.
Es incolora y a la vez cromada.
Aguarda con nerviosismo paciente
a ser por la batuta liberada.

David Schirinzi Giménez
1r Batxillerat
Primer Premi

Reconciliando el arte

Límite de un diccionario.
Clave de sol caprichosa.
Se alza un poderoso reino
en donde acaba la prosa.
Enfrentamiento palpable,
se vislumbran las piras.
Se avecina la tormenta
en el alcázar de las liras.
Asaltan ya los poetas
el palacio del enemigo.
Armados con metáforas
irrumpen por el postigo.
Percatados los músicos
aguardan la emboscada,
Equipados con corcheas
y armonías desgarradas.
Arranca ahora la gran pugna,
conflagración, ¡oh!, del arte.
Escritores van primero,
músicos por otra parte.
Versos contra zarabandas,
tildes contra armaduras.
Dolor exangüe e intenso,
atea aparece y tortura.

Concluyó ya la batalla:
marchan los reos, poetas.
Sus carceleros, las notas,
han alcanzado su meta.
Ante Orfeo se presenta,
suplicándole compasión,
su padre Apolo, que implora
«deténgase la destrucción».
Ruega de nuevo al tañedor
ocluir la grieta del arte.
Los poetas y músicos
unifican estandarte.
Liras y tinta saturan,
con esencia apolínea,
las alcobas del palacio
en fiesta consanguínea.
Los dos talentos pactaron
la unión artística total,
manuscibir como verso
el don órfico musical.
Así pues, ambas facciones
sellaron su infinita unión
con lira, papel y tinta:
cinco líneas de comunión.

Oriol Blanco Rodríguez
1r Batxillerat
Segon Premi

Romanza arábica

Entre las arterias de Algeciras
un mustio melómano entonaba
con los cristales de sus montañas
el son de Bashira, bella amada.
Y sobre las sedosas mil nimbas
una lúcida alma salmodiaba,
bajo inspiración de vivas llamas,
la voz de Ahmed, música balada.
Entrambas figuras alejadas
un apego y afecto emanaban,
pese a las distancias halladas
pervive la mención del mañana.
Y de sus cantares que eran alzados
una copla era acompañada,
a la vez que también son plasmadas
sus notas en un pentagrama.

Alejandro Hernández Castillo
1r Batxillerat
Tercer Premi

Elegía a Paco de Lucía

Guardan hoy las gentes luto,
sus lágrimas bañan la arena,
parece estremecerse el mundo
y España se ahoga hoy en profunda pena.
Los marineros han perdido su estrella,
pues hoy se les ha muerto el de Lucía,
notas de miel y azucena,
que cantos de sirena acedarían.
Hoy, veintiséis de febrero,
la lágrima de un arpeggio,
negra, de duelo sincero,
invoca tu sortilegio.
Tu música desprendía,
con notable maestría,
la esencia de la alcazaba,
el arte de Andalucía...
Y en el frío letargo del invierno helado
no hay nada como tu canción,
tibio tapiz de sol,
mas se acerca ya la primavera
y las flores de angustia se han llenado,
- las entiendo -
les falta el trino de tu guitarra lisonjera
llorando versos de canela y yerbabuena.
Entre dos aguas viviste,
a los siete mares conquistaste,
a tu guitarra mimaste
y al flamenco elevaste
a una altura inconquistable.

Entre dos aguas vivió este genio que a
genios conquistaba,
con la guitarra sombra les hacía,
y en sus manos la guitarra cantaba,
bailaba, hablaba, reía
y, si había que llorar, él lo hacía,
como hoy lloramos por su vida.
Entre dos aguas fue el flamenco
una forma de estar levemente apartado del mundo,
pisando firme tierras extrañas,
sabiendo cantar tal viaje sin rumbo,
y ese daño y esa verdad
y ese todo,
o quizá nada.
Entre dos aguas
con un rasgueo vertiginoso,
con inconsolable velocidad y armonía,
con una potencia de sonido deseoso,
con suaves caricias de mimo y fantasía
irradian de tu guitarra rumbas y bulerías.
Y si acaso preguntaras qué en la hora postrera
ansío oír de nuevo, mi gusto no vacila:
no deseo escuchar de Hendrix o Clapton melodías,
porque yo solo quiero oír al de Lucía.
Entre dos aguas,
ambrosias...

Néstor Domingo Morán
2n Batxillerat
Primer Premi

Por desamor al arte

Uso cuerdas de guitarra como tirolina.
Entre mi pecho y mis manos, madera,
en mis dedos, bronce,
bronce que urde los ecos sordos de mi
ser.

Eres mi melodía sincopada
que se me queda pegada en los dien-
tes.

Eres mi frágil y blanda muralla
que solo mi guitarra atraviesa.
Ella es mi voz cuando enmudezco.

Las palabras no bastan, lo siento.
Toco, sueño, canto, cállame, yo.
Sangre, heridas, piel, tú.
Puede que sea el caprichoso silencio,
dicta las afiladas y despiadadas notas
de mi presuntuoso destino, vacío.
Cántame, complétame. Seamos músi-
ca. Somos.

Tu mirada en mis ojos,
sinfonía de mi corazón asfixiado
que la escucha hasta quedarme dor-
mido.

Despierto, sordo, tú verde, yo azul.
Ya nada en mi partitura, pálida.
Pero no puedo parar de escucharnos,
para poder hablarte, entenderte, ser,
Uso cuerdas de guitarra como tirolina.

Nunca me alejo.

Álex Rodríguez Ramírez
2n Batxillerat
Segon Premi

Te busco, querida, para encontrarme

Te busco, querida, para encontrarme,
cuando la palabra es muda, miedo,
olvido: cuando yo soy de Olmedo
sin una Medina donde ampararme.
Es solamente tu voz mi sustento,
cuando, fustigadas mis motivaciones,
me pregunto si no serán ilusiones
de mente demente, vacío cesto.
Todavía conservo en mi piel calor
de la luz radiante de tu sonrisa,
ungüento para mi presente dolor.
El frío se avecina, ¿dónde estás,
dulce música? Que sin ti no hay deseo,
y sin deseo... sin deseo no soy nada.

Sebastián Salinas Valencia
2n Batxillerat
Tercer Premi

2017

XALOC

XALOC